

THE 'NAM eli

kahdeksan surmann vuotta Vietnamissa

"Miten Vietnam saavuttaa vapauden todellisen?" laulettiin kultaisella 60-luvulla. Silloin Indokiinaan alkoi toden teolla tunkeutua pataljoonittain sotilaita toiselta puolelta maapalloa Yhdysvalloista puolestamaan hallitusta, joka ei 1954:stä asti ollut pysynyt pystyssä ilman amerikkalaisten tukea. USA puolusti "vapautta" Vietnamissa 1965-1973, mutta paradoksaalisesti Vietnam saavutti todellisen vapautensa vasta kun amerikkalaiset olivat poistuneet.

Vietnamista on tehty USA:ssa läjäpäin elokuvia, mutta amerikkalaiselle sarjakuvalle tuo arka aihe alkaa vasta nyt olla kypsä. Sodasta on kulunut toistakymmentä vuotta eli kokonaan uusi sarjakuvalehtien kuluttajien sukupolvi on ehtinyt kasvaa Pariisin rauhankonferenssin jälkeen. Mutta nyt asiaan on iskeyty kiinni poikkeuksellisen kovasti ja jopa taitavasti.

Syyskuussa 1986 alkoi ilmestyä Yhdysvaltain sarjakuvahistorian suurepos The 'Nam (lyhennelmä Vietnamista). Ja sen jälkeen kerran kahdeksan vuoden ajan kuukausi kuukaudelta aiotaan rakentaa Vietnamin sodan sarjakuvahistoriaa. Eli jos lukijakunnan suosio on ehtymätön, niin eepoksen viimeinen eli 96. osa ilmestyy vuonna 1994. Silloin on käyty kronologisesti läpi vuodet 1966-1974.

The 'Nam on poikkeuksellinen sotasarjakuvalehti. Sitä ei ahmi läpi kuten Battler Brittonin dokumentointeja toisesta maailmansodasta vaan kyse on jostain EC:n 50-luvun alun Frontline Combatin tai Two-fisted Talesin sukulaisesta. Lukija selviää hengissä lehdistä, mutta tapahtumat jäävät askarruttamaan.

Sarjan käsikirjoittaja Doug Murray on

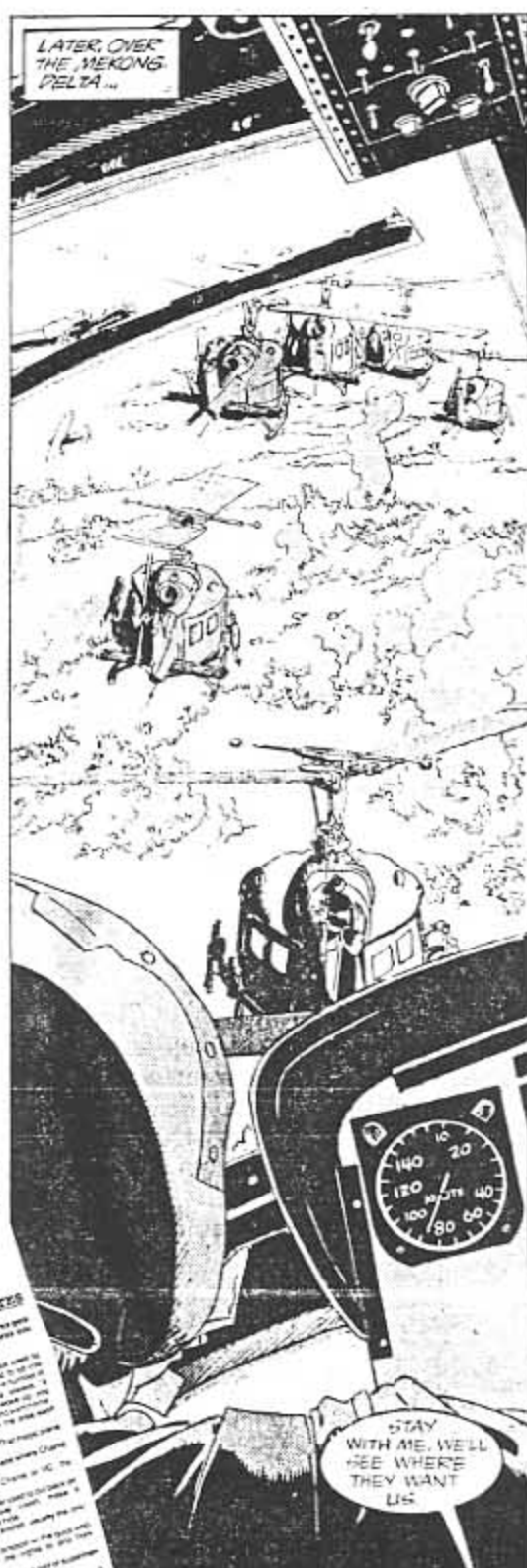
itse käynyt läpi vuoden Vietnamin sotaa 1968 ja 1971, mikä tekee juonista uskotavampia. Sotaahan kesti, jos hyvin kävi - 12 kuukautta sotilasta kohti. Niissä numeroissa, jotka itse olen lukenut, vihollista näkyy juuri sen verran kuin sissisodassa voi uskoakin heitä näkevänsä. Eli sarjassa ei mässäillä perinteisellä sotateurastuksella vaan jännitys rakentuu enemmänkin psykologiselle otteelle. Sarjaa on Marvelilla ehtinyt piirtää jo koko joukko tekijöitä, mutta yhtä kaikki piirrosjälki poikkeaa ilahduttavasti eurooppalaiseen suuntaan tyyppillisistä supersankaribluunoista.

The 'Nam on noussut yllättäväksi bestselleriksi. Lukijakunnan perusrungoksi ovat tulleet kustantajankin yllättäen Vietnam-veteraanit, joiden muistelut ja kommentit ovat syrjäyttäneet kirjepaistalla lehtien perinteiset 10-14-vuotiaiden nuorten purkaukset. BRAVO-niminen Vietnam-veteraanien järjestö (lyhennelmä nimestä Brothers of American Vietnam Veterans Organisation) on jo ehtinyt antaa käsikirjoittajalle oman palkinnon hänen työstään.

Tietenkään The 'Nam ei kerro objektiivista totuutta Vietnamin sodasta, mutta se välittää todentuntuisesti yksilötasolta amerikkalaisten sotilaiden tuntemuksia, mikä on jo paljon sotasarjakuvalehtien pelossa.

Hyvin tehty sisältö ja amerikkalaiseksi poikkeuksellisen elävä piirrosjälki tekee The 'Namista yhden parhaista nykyamerikkalaisista sarjakuvalehdistä. Lehteä saa Suomestakin, joten vilkaiskaapa.

Juhani Tolvanen

INCUBUS
 PUBLISHED BY MARVEL
 110 West 42nd Street, New York, NY 10018

TAM SITES
 LARRY GREENGLASS AND GUY WOOD are the writers of THE 'NAM. GREENGLASS is a Vietnam veteran and Wood is the artist. The series is set in 1968 and 1971. The characters are based on real people. The story is a mix of fact and fiction. The series is a tribute to the Vietnam veterans. The series is a must-read for anyone who served in Vietnam. The series is a must-read for anyone who wants to know more about the Vietnam War. The series is a must-read for anyone who wants to see the Vietnam War from the perspective of the American soldiers. The series is a must-read for anyone who wants to see the Vietnam War from the perspective of the American soldiers. The series is a must-read for anyone who wants to see the Vietnam War from the perspective of the American soldiers.

VIETNAM JA SOTA

Vietnam on ollut sodan näyttämönä yhtäjaksoisesti toisen maailmansodan lopusta aina 1974 asti.

Vietnamin tasavalta perustettiin 1945, mutta sota entistä siirtomaaisäntää Ranskaa vastaan alkoi 1946, kun Ranska halusi Indokiinan jälleen omistukseensa. Ranska hävisi sodan 1954, alueella sovittiin vapaista vaaleista, mutta maan eteläosaan perustettiin kommunistivaltainen valtio, joka kieltäytyi noudattamasta vaalipäätöstä. Yhdysvallat tukee (luonnollisesti?) alusta asti Etelä-Vietnamin diktatuuria. USA lisää yhä tukeaan ja 1961 alkaa maassa olla jo amerikkalaisia sotilaitakin. Pohjois-Vietnamista toimiva vapautusrintama FNL menestyy puuhissaan ja 1965 Yhdysvallat on jo mukana täysimittaisessa sodassa.

Aseleppo solmittaan 1973 ja Yhdysvallat vetää joukkonsa maasta. Jäljensä amerikkalaiset jättivät mm. biologisilla aseilla tuhotun maan, 58 000 amerikkalaista kaatunutta ja yhä vietnamilaisten kesken jatkuvan sodan. FNL:n joukot valtaavat Saigonin 1975 ja maa yhdistyy virallisesti 1976.

Rauhaa kestää pari vuotta ja sitten 1978 Vietnamin armeija hyökkää Kamputseaan antamaan veljesapua Pol Potin hirmuhallituksen kaatamisessa. Punaiset khmerit lyödään 1979 ja naapurimaan rauhaa turvaamaan jää osa Vietnamin jättiarmeijasta. Tällä hetkellä (1987) Kamputseassa on 140 000 vietnamilaista sotilasta, mikä on valtava taloudellinen taakka köyhälle ja omassa sodassa tuhotulle maalle.

Vietnamin sosialistinen tasavalta on pinta-alaltaan vajaat 6 000 km²:ä pienempi kuin Suomi. Tuolla 332 000 neliökilometrin alueella asuu n. 60 miljoonaa ihmistä ja väkeä tulee lisää miljoonia vuodessa. Maan suurimmat kaupungit ovat Hanoi, 2,5 milj. asukasta ja Ho Chi Minh eli entinen Saigon, jossa asuu 3,5 milj. ihmistä.